

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11079/2022
27.08.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, сви из ... и ЗЗ из ..., чији је пуномоћник Хасим Климента, адвокат из ..., против тужене Општине Тутин, коју заступа Општински правобранилац, ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3058/21 од 23.12.2021. године, у седници већа одржаној дана 27.08.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ, пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3058/21 од 23.12.2021. године, тако што се утврђује да су тужиоци АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, сви из ... и ЗЗ из ..., као наследници покојног ИИ и ЈЈ бивших из ..., Општина ..., власници дела кп. бр. ... зв. „...“, пашњак II класе у површини од 77 ари КО ... уписане у лист непокретности бр. ... КО ..., са мерама и границама, и то:

- од дела кп.бр. .../...,са северозападне стране у дужини од 4.19 м. до пута плус пут ширине 10.14 м. на кп.бр. .../... до кп.бр. .../... плус 8.76 м на кп.бр. .../... до кп.бр. .../... плус 4.75м на кп. бр. .../..., плус 7.1м на кп.бр. .../... до кп.бр. .../... плус 5.76 м од кп.бр. .../... до кп.бр. .../... плус 15.33м од кп.бр. .../...,

- са североисточне стране у дужини од 18.53 м до кп.бр. .../... плус 10.59 м до кп.бр. .../... плус 18.61 м до кп.бр. .../... плус 18,12 м.до кп 266/57 преко пута ширине 10.24 м од кп.бр. .../...,плус 16,14 м од кп.бр. .../... плус 12.58.до кп. бр. .../...,

- са југоисточне стране у дужини од 10.98 м до пута на кп.бр. .../... плус 21.47м. до кп. бр. .../... плус 21.40 м до кп.бр. .../... плус 10,93 м до кп. бр .../..., плус 1.74 м до кп.бр. .../...,

- са југозападне стране 16.59 м. до кп.бр. .../... плус 10.24 м. пут означен као кп.бр. .../... плус 75.19 м. До кп.бр. .../...,плус 5.37м. од кп.бр. .../...м. плус 9.26м. до кп.бр .../..., у укупној површини од 77 ари, са ближим означањем непокретности и то: дела кп.бр. .../...у површини од 105м2, дела к.п.бр. .../... у површини од 6 м2, дела к.п.бр. .../... у површини од 443 м2, дела кп.бр. .../... у површини од 200 м2, дела к.п.

.../... у површини од 403 м2, дела к.п.бр. .../... у површини од 122 м2, дела к.п.бр. .../... у површини од 397 м2, дела к.п.бр. .../... у површини од 19 м2, дела к.п. бр. .../... у површини од 290 м2, дела парцеле .../... у површини од 236 м2, дела к.п.бр. .../... у површини од 73 м2, дела к.п.бр. .../... у површини од 21 м2, дела к.п. бр. .../... у површини од 313 м2, дела к.п. .../... у површини од 31 м2, дела к.п.бр. .../... у површини од 185 м2, дела к.п.б.р. .../... у површини од 111 м2, парцеле .../... у површини од 311 м2, дела к.п.бр. .../... у површини од 164 м2, дела к.п.бр. .../... у површини од 639 м2, дела к.п.бр. .../... у површини од 2083 м2 и парцеле .../... у површини од 1258 м2, да се тужена обавезе да им ово право призна и трпи упис права својине тужилаца код Службе за катастар непокретности у Тутину, а означене непокретности им преда у својину и несметану државину.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцима солидарно, на име трошкова парничног поступка, плати износ од 2.298.000,00 динара, у року од 15 дана од пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару П 179/17 од 25.10.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се према туженој Општини Тутин утврди да су, као наследници покојног ИИ и ЈЈ бившег из с. ..., Општина ..., власници дела кп. бр. ... зв. „...“, пашњак II класе у површини од 77 ари КО ... уписана у листу непокретности бр. ... КО ..., са мерама, границама и површинама ближе описаним у изреци пресуде, да се тужена обавезе да им ово право призна и трпи упис права својине тужилаца код Службе за катастар непокретности у Тутину, а означене непокретности им преда у својину и несметану државину и обавезани су тужиоци да плате туженој парничне трошкове у износу од 112.500,00 динара у року од 15 дана од пријема пресуде под претњом извршења

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3058/21 од 23.12.2021. године, донетој након одржане расправе пред другостепеним судом, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда и одбијен као неоснован тужбени захтев тужилаца да се према туженој утврди да су као наследници покојног ИИ и ЈЈ, бивших из села ..., Општина ..., власници дела кп. број ... звана „...“, пашњак II класе и површини од 77 ари КО ... уписана у листу непокретности број ... КО ... са мерама, границама и површинама као у првостепеној одлуци. Ставом трећим обавезани су тужиоци да туженој плате парничне трошкове у износу од 490.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредби парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужиоци су правни следбеници сада покојних ИИ и КК, бивших из села ... код Пописом из 1955. године парцела са пописним бројем .../... у површини од 77 ари – пашњак 2. класе, била је уписана у поседовни лист ... КО ... на ИИ и КК, са уделом од по ½ идеална дела, све до 1970.године када је ИИ део припао АА. Тужилац АА је наследник покојног ИИ, а

остали тужиоци су наследници покојног ЈЈ. Тужиоци су били у поседу спорног земљишта.

Наведено стање у катастру постојало је све до 1974. године, када је за КО Тутин ступио на снагу нови катастарски премер којим је означена парцела припојена новој катастарској парцели ... КО ... и уписана као својина Републике Србије, корисник Месна заједница Тутин, и поред правила да се, приликом оснивања новог катастра за одређено подручје у њега уписују подаци из ранијих података о попису. Катастар непокретности за означену катастарску општину важи од 2009. године, а катастарска парцела број ... је 2011. године конверзијом прешла у јавну својину Општине Тутин, након чега је исте године извршена њена парцелација у складу са Планом детаљне регулације „...“ (Општински службени гласник бр.10/08) и Планом генералне регулације (Службени лист Општине Тутин бр.3/11). Настало је више нових парцела (204) које су уписане у лист непокретности ... КО Том парцелацијом захваћен је и део земљишта које је предмет спора, од кога је формирана 21 грађевинска катастарска парцела, од чега 3 целе и 18 делимично. На делу кп. .../... саграђена је предшколска установа, уз издату грађевинску, а потом и употребну дозволу, делови катастарских парцела од .../... до .../..., .../... до .../... су на терену улице, катастарска парцела .../... је планирана за изградњу школе, у коју сврху се припрема документација, катастарска парцела .../... је планирана за изградњу јавних објеката управе и здравствене станице, а остале грађевинске парцеле намењене су за стамбену изградњу и легализацију бесправно подигнутих објеката. Од правних претходника је током 1958. године одузето земљиште по прописима о пољопривредном земљишном фонду, али предмет одузимања није било и земљиште тада означено као катастарска парцела .../... КО

На основу утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је укинуо првостепену пресуду и одбио као неоснован тужбени захтев, јер тужиоци нису доказали да је спорно земљиште било својина њихових правних предходника, да у време подношења тужбе више не постоји катастарска парцела број ... у листу непокретности број ... КО ..., раније ознаке .../..., која је била уписана у поседовном листу број ... на правне предходнике тужилаца, а да су катастарске парцеле које су настале препарцелацијом катастарске парцеле број ... постале јавна својина.

Основано се ревизијом тужилаца указује да је другостепени суд на утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право.

На основу утврђеног чињеничног стања, да су тужиоци као правни следбеници сада покојних ИИ и КК, бивших из села ... код ..., који су пописом из 1955. године били уписани са уделом од по $\frac{1}{2}$ идеална дела на спорном земљишту површине 77 ари – пашњак 2. класе, у поседовни лист ... КО ... са пописним бројем .../..., све до 1970.године када је ИИ део припао АА, да је тужилац АА наследник покојног ИИ, а остали тужиоци наследници покојног ЈЈ, да су тужиоци непосредно и преко својих правних предходника били у поседу спорног земљишта и да је наведено стање у катастру постојало је све до 1974. године када је за КО Тутин ступио на снагу нови катастарски премер којим је означена парцела припојена новој катастарској парцели ... КО ... од које су каснијом препарцелацијом настале нове катастарске парцеле и уписана као својина Републике Србије, корисник Месна заједница Тутин, другостепени суд правилно закључује да се у катастру земљишта не води евиденција о својини, већ о државини непокретности, али, по оцени Врховног суда, погрешно закључује да су тужиоци дужни доказивати право својине њихових правних претходника. Ово због

тога што је поседовни лист у који су правни предходници тужилаца били уписани као корисници, претпостављени доказ о праву својине (нарочито ако на одређеном подручју као што је КО Тутин не постоје земљишне књиге), па су као претпостављени власници били јачи у праву, и терет доказивања права својине њихових правних предходника није био на њима. Погрешан је и став другостепеног суда да је Република Србија право својине на спорном земљишту стекла на основу Закона о премеру и катастру земљишта („Службени гласник Републике Србије“ бр. 11/76) и Закона о државном премеру и катастру („Службени гласник Републике Србије“ бр. 72/09 и 18/10). До промене уписаног стања у јавној књизи на спорној непокретности дошло је 1974. године, када је у примени био Закон о премеру и катастру („Сл.гласник СРС“ број 51/71) чијим је чланом 50. став 2. било прописано да се у катастар земљишта уписују и корисници, па су правни предходници тужилаца 1974.године били претпостављени власници који нису били дужни да доказују правни основ стицања права својине, већ је терет доказивања да је имала правни основ стицања био на туженој, што она током поступка није доказала. Погрешан је и закључак другостепеног суда да су тужиоци својинска права изгубили пропуштањем рока од 5. година да, сходно члану 137. Закона о државном премеру и катастру („Сл.гласник РС“ број 72/09 и 18/10), траже исправљање оваквог уписа, (који су према стању у списима предмета и тражили), јер је на основу те одредбе могла да се тражи исправка грешака уписа у податцима катастра, а не и да се изгубе својинска права пропуштањем наведеног рока.

Погрешно закључује другостепени суд да су тужиоци изгубили својинска права због тога што више не постоји катастарска працела број ... звана „...“, пашњак II класе у листу непокретности број ... КО ..., која је раније носила ознаку кп. .../... КО ... у површини од 77 ари пашњак II класе и била уписана у поседовном листу број ... на правне претходнике тужилаца, због тога што је током 2011. године извршена њена парцелација у складу са Планом детаљне регулације „...“, а потом и нове Генералне регулације, тако што је настало више (укупно 204) нових парцела које су уписане у лист непокретности ... КО ... као својина ове општине, ради привођења намени одређеној наведеним планом и генералном регулацијом, развоја као општег локалног центра - управа, предшколско и основно образовање и васпитање, примарна здравствена заштита, становање високе и средње густине са просторима за јавно коришћење-гробље, парк, спортски центар, да је на делу кп.бр. .../... саграђена предшколска установа, дечији вртић као и делови улица и то кп.бр. .../... површине 105 м², к.п.бр. .../..., површине 1258 м², кп.бр. .../... површине 639м², кп.бр. .../... површине 164 м² и .../..., површине 313 м² док су остале грађевинске парцеле предвиђене за индивидуалну стамбену градњу, с обзиром да се на тим катастарским парцелама тужена уписала као власник без правног основа. На својинска права тужилаца на спорном земљишту, не утиче ни то што је тужена на њему саградила један објекат и улице у складу са планским актима, јер није спровела поступак експропријације, нити је по другом правном основу стекла право својине.

Погрешан је и став другостепеног суда да је тужбени захтев неоснован и због тога што више не постоји катастарска парцела број ... у листу непокретности број ... КО ..., раније ознаке .../..., јер су тужиоци тужбени захтев ускладили са новим катастарским стањем.

Из наведених разлога, основан је тужбени захтев тужилаца, због чега је Врховни суд одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде, применом члана 416.став 1. ЗПП.

О трошковима парничног поступка одлучено је применом одредби члана 153.став 1; 154; 163 и 165 став2. ЗПП и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката,(Службени гласник РС 121/12) и Закон о судским таксама(Сл.гласник РС 28/94.....95/2018), с обзиром на вредност спора и да су тужиоци успели у спору. Тужиоцима, према истакнутом захтеву, припада право на трошкове за предузете радње од стране пуномоћника адвоката, за састав предлога за мирно решење спора 37.500,00 динара, за састав тужбе 37.500,00, састав једног нужног и образложеног поднеска 37.500, динара, за заступање на 8 одржаних рочишта по 112.000, динара, с обзиром на број тужилаца које заступа, по 112.000,00 динара, укључујући и присуствовање на увиђају, на једно одложено рочиште 58.000,00 динара , за састав две жалбе по 78.000,00 динара, састав две ревизије по 90.000,00 динара, за вештачење 20.000,00 динара, за таксе на тужбу, пресуду, жалбу, другостепену одлуку по 97.500,00 динара, ревизију 195.000,00 динара и одлуку по ревизији 292.500,00 динара, укупно 2.298.000,00 динара.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**